

Regler för skolskjuts

Barn- och ungdomsnämnden

Typ av styrdokument: Regler
Beslutande instans: Barn- och ungdomsnämnden
Datum för beslut: 2025-11-18
Diarienummer: 2025.327 BUN

Gäller för: Barn- och ungdomsnämnden
Giltighetstid: Tills vidare
Revideras senast: Vid behov
Dokumentansvarig: Administrativ chef

Innehåll

1.	Rätten till skolskjuts.....	3
1.1.	Färdvägens längd som ger rätt till skolskjuts.....	3
2.	Begrepp.....	4
2.1.	Skolskjuts	4
2.2.	Hemkommun	4
2.3.	Planeringsområde och placeringsskola.....	4
2.4.	Vald skola.....	5
2.5.	Hemmet.....	5
2.6.	Växlevis boende	5
2.7.	Trafikförhållanden	5
2.8.	Funktionsnedsättning.....	5
2.9.	Annan särskild omständighet.....	5
2.10.	Väntetid	6
3.	Olika former av skolskjuts	6
3.1.	Kollektivtrafik	6
3.2.	Skolbuss.....	6
3.3.	Skoltaxi och specialfordon	6
3.4.	Överenskommelse om ersättning för självskjuts	6
4.	Annan resa utöver skolskjuts	7
4.1.	Verksamhetstransport.....	7
4.2.	Tillfälligt behov på grund av olycksfall	7
5.	I barnets resa har alla ett ansvar	7
5.1.	Vårdnadshavare	7
5.2.	Transportör/Entreprenör	8
5.3.	Skola	8
6.	Övrigt om skolskjuts	8
6.1.	Försäkring	8
6.2.	Väghållning på enskild väg	8
6.3.	Inställda turer	8
6.4.	Kompisåkning	9

1. Rätten till skolskjuts

Barn- och ungdomsnämnden ansvarar för att ombesörja skolskjuts för de barn som har rätt till det. Rätten till skolskjuts regleras av skollagen (2010:800) 9 kapitlet 15 b § **förskoleklass**, 10 kap 32–33 § och 40 § **grundskola** samt 11 kap 31–32 § och 39 § **anpassad grundskola**.

Elever i förskoleklass, grundskola och anpassad grundskola med offentlig huvudman har rätt till kostnadsfri skolskjuts från en plats i anslutning till elevens hem till den plats där utbildningen bedrivs och tillbaka, om sådan skjuts behövs med hänsyn till färdvägens längd, trafikförhållanden, elevens funktionsnedsättning eller någon annan särskild omständighet.

Rätten till skolskjuts gäller inte elever som väljer att gå i en annan skolenhet än den där kommunen annars skulle ha placerat dem eller som går i en annan kommuns skola. I de fall då det kan ske utan organisatoriska eller ekonomiska svårigheter ska kommunen även anordna skolskjuts i dessa fall. Detta innebär att elev kan bli beviljad skolskjuts om det inte uppstår merkostnad för kommunen.

Skolskjuts gäller inte till och från fritidshemmet eller pedagogisk omsorg.

Barn- och ungdomsnämndens regler för skolskjuts kompletterar bestämmelserna om skolskjuts i skollagen och rättspraxis.

Vid nekande beslut om skolskjuts har vårdnadshavare rätt att överklaga beslutet hos allmän förvaltningsdomstol. Vilken typ av överklagande som gäller anges genom den överklagandeblankett som medföljer beslutet.

1.1. Färdvägens längd som ger rätt till skolskjuts

Med färdväg avses, för eleven, den kortaste användbara vägen från hemmet till den anvisade kommunala skolan. Skolskjuts anordnas för elever som har längre avstånd enligt tabell nedan.

Årskurs	Avstånd i km mellan hem och skola
Förskoleklass / årskurs 1	2 km
Årskurs 2–3	3 km
Årskurs 4–6	4 km
Årskurs 7–9	5 km

Gång- och/eller cykelbana mäts för att avgöra avståndet. För elever som bor på adresser utan gång- och/eller cykelbana mäts istället vanliga vägar. Beräkning av avstånd sker via Alingsås kommuns kartsystem. Bedömningen görs på ett likvärdigt sätt för alla elever och alla mätningar sker enligt samma modell.

De elever som har längre avstånd enligt tabell nedan till hållplats/upsamlingsplats är berättigad skjuts även för denna sträcka. Om möjligt flyttas hållplatsen/upsamlingsplatsen till lämplig plats närmare hemmet.

Årskurs	Avstånd i km mellan hem och hållplats/upsamlingsplats
Förskoleklass / årskurs 1–3	2 km
Årskurs 4–6	3 km
Årskurs 7–9	4 km

2. Begrepp

2.1. Skolskjuts

Skolskjuts är en kostnadsfri transport mellan hemadressen och skolan för elever i förskoleklass, grundskola och anpassad grundskola när behov föreligger av skäl som anges i skollagen och barn- och ungdomsnämndens regler för skolskjuts.

2.2. Hemkommun

Hemkommun är den kommun där personen är folkbokförd; för personer utan folkbokföring avses den kommun där personen stadigvarande vistas eller för tillfället uppehåller sig; samma princip gäller vid skyddad folkbokföring.

2.3. Planeringsområde och placeringsskola

Ett planeringsområde är ett geografiskt bostadsområde som bestämmer inom vilket område en kommun ska anordna skolskjuts till en viss skola, baserat på en kombination av avstånd och trafikförhållande för den enskilde eleven. Området definierar hur elevens rätt till skolskjuts ser ut.

Placeringsskolan är den skola som eleven tillhör baserat på sin folkbokföringsadress. Vanligtvis är det den skola som ligger närmast hemmet. I vissa fall beslutar hemkommunen att placera eleven på en annan skola av särskilda skäl och då betraktas den skolan som

placeringskola för eleven. Det är barn- och ungdomsnämnden som fattar beslut om vilken skola som är elevens placeringsskola utifrån ett planeringsområde.

2.4. Vald skola

Vald skola är en annan skola än placeringsskolan; skolskjuts till vald skola kan beviljas om det inte medför organisatoriska eller ekonomiska svårigheter för kommunen. Detta innebär att en elev i dessa fall kan bli beviljad skolskjuts om det inte uppstår merkostnad för kommunen.

2.5. Hemmet

Hemmet, eller hemadressen, definieras vanligtvis som elevens folkbokföringsadress eller en annan boendeadress vid växelvis boende, vilket är grunden för bedömning av rätten till skolskjuts. Hemmet, eller hemadressen, avser även familjehem, jourhem, HVB-hem, bostad med särskild service för barn och ungdom enligt lag om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) och korttidshem inom Alingsås kommun.

2.6. Växelvis boende

Boende hos båda vårdnadshavarna inom kommunen enligt ett fast, varaktigt och likvärdigt arrangemang. Rätten till skolskjuts prövas från båda adresserna och ska styrkas av vårdnadshavarna. Om de två hemmen ligger i olika kommuner har eleven ingen rätt till skolskjuts över kommungränserna. Rätten till skolskjuts är begränsad till den bostad som ligger i elevens hemkommun.

2.7. Trafikförhållanden

Kommunen är skyldig att anordna skolskjuts om det behövs med hänsyn till trafikförhållandena även om avståndet mellan hemmet och skolan understiger gällande kilometergräns.

2.8. Funktionsnedsättning

Nedsättning av fysisk, psykisk eller intellektuell funktionsförmåga. Det finns ingen funktionsnedsättning som per automatik ger rätt till skolskjuts. En individuell bedömning görs i varje enskilt fall.

2.9. Annan särskild omständighet

Övriga skäl som kan motivera skolskjuts, exempelvis hotbild eller tillfälligt nedsatt rörlighet i samband med medicinsk åtgärd. En individuell bedömning görs i varje enskilt fall.

2.10. Väntetid

Tid då elev uppmanas vänta på skolan vid längre uppehåll i utförande av transporten. Längre väntetider kan exempelvis uppstå för elever som har valt annan skola, vid växelvis boende eller samåkning för syskonpar eller närboende.

3. Olika former av skolskjuts

Skolskjuts i Alingsås kommun anordnas i första hand genom kollektivtrafik. I de fall kollektivtrafiken inte är utbyggd eller av något skäl inte kan nyttjas ordnar kommunen skolskjuts genom särskilt upphandlade skolskjutsar i form av skolbuss eller skoltaxi.

3.1. Kollektivtrafik

Skolskjuts anordnas med kollektivtrafik i stort sett i hela kommunen. Samtliga elever som åker med kollektivtrafik har färdbevis, skolkort. Skolskjuts med kollektivtrafik sker med både skollinjer och allmän kollektivtrafik som båda är öppna för allmänheten. Skollinjer innebär att tidtabellerna är anpassade till läsårstider och placeringsskolans start- och sluttider.

3.2. Skolbuss

Skolskjuts anordnas med skolbuss i norra Alingsås kommun (Sollebrunn, Magra och Stora Mellby). Elever som åker med skolbuss behöver inte uppvisa färdbevis (skolkort).

3.3. Skoltaxi och specialfordon

Skolskjuts anordnas med skoltaxi eller specialfordon för de elever som av någon anledning inte kan nyttja kollektivtrafik eller skolbuss. Förvaltningen ger entreprenören i uppdrag att samåkning för elever som åker med skoltaxi och specialfordon ska ske i så hög grad som möjligt. Transporter med endast en elev ska undvikas där samordning är möjlig.

3.4. Överenskommelse om ersättning för självskjuts

Om elev är berättigad skolskjuts kan i vissa fall överenskommelse om ersättning för självskjuts göras. Denna överenskommelse innebär att vårdnadshavare, mot en viss ersättning från kommunen, tar över det dagliga ansvaret för att eleven kommer till och från skolan. Vårdnadshavare ska inkomma med ett intyg som bekräftar behovet av självskjuts. Ersättningen utgår från kommunens skattefria kilometerersättning.

4. Annan resa utöver skolskjuts

4.1. Verksamhetstransport

Resor mellan olika undervisningslokaler under skoldagen utgör inte skolskjuts men samma avstånd som för rätten till skolskjuts tillämpas vid bedömning av transport under skoldagen. Verksamhetstransport är när elevens skola inte har skollokaler och/eller behöriga lärare så att undervisning behöver ske på annan skola. Exempel på sådana resor är resa mellan elevens skola och skolan där modersmålsundervisning och moderna språk bedrivs eller hem- och konsumentkunskap i årskurs 6. Även transport till och från simhall för simundervisning är verksamhetstransport.

4.2. Tillfälligt behov på grund av olycksfall

Alla folkbokförda barn och elever i Alingsås kommun är olycksfallsförsäkrade dygnet runt genom kommunen. En elev som skadar sig kan via kommunens försäkringsbolag få taxi till och från skolan. Tillfällig taxi som ersätts av ett försäkringsbolag ingår inte i kommunens skolskjutsverksamhet. Det är vårdnadshavarens ansvar att i samråd med försäkringsbolaget beställa och organisera taxiresorna.

5. I barnets resa har alla ett ansvar

Kommunen, Trafikverket, transportör/entreprenör, vårdnadshavare och elever har alla del i ansvaret under resan mellan hemmet och skolan. Eftersom många parter berörs i skolskjutsverksamheten kan det vara svårt att dra några exakta gränser för var och ens ansvar. Nedan följer en uppdelning mellan vårdnadshavare, transportör/entreprenör och skola.

5.1. Vårdnadshavare

- Ansvarar för att eleven kommer till och från hållplatsen eller uppsamlingsplats och att detta sker på ett säkert sätt.
- Ansvarar för att eleven följer gällande regler och anvisningar.
- Ansvarar till dess att eleven kommer på fordonet.

Allmänt gäller att vårdnadshavare förutsätts svara för att eleven förbereds och tränas på att klara sin färdväg på ett så säkert sätt som möjligt. Det kan innebära att eleven måste följas till och från skola eller hållplats under så lång tid som behövs för att eleven ska klara att gå till och från skolan/hållplatsen själv.

5.2. Transportör/Entreprenör

- Ansvarar för elevens påstigning.
- Ansvarar för att följa gällande trafikbestämmelser.
- Ansvarar för eleven under transporten.
- Ansvarar för elevens avstigning.

5.3. Skola

- Ansvarar från att eleven kliver av fordonet vid skolan.
- Ansvarar för eleven när eleven väntar på fordonet hem.
- Ansvarar för att eleven kommer med fordonet hem.

6. Övrigt om skolskjuts

6.1. Försäkring

Skolskjutsberättigade elever täcks av entreprenörens trafikförsäkring under färd och av kommunens olycksfallsförsäkring dygnet runt.

6.2. Väghållning på enskild väg

För att skolskjutsfordon ska trafikera enskild väg krävs att vägen är i farbart skick, till exempel att den är plogad och halkbekämpad. I annat fall har vårdnadshavarna ansvar för att eleven kommer till och från skolan.

6.3. Inställda turer

Skolskjuts kan ställas in på grund av olika yttre omständigheter och oförutsedda händelser, såsom väg- och byggnadsarbeten, väderförhållanden, naturkatastrofer och arbetskonflikter. Det är chauffören som har det yttersta ansvaret att bedöma om transporten kan genomföras på ett trafiksäkert sätt.

Ersättningstransport ordnas inte i dessa fall.

Alingsås kommun har rutiner för information till vårdnadshavare, elever och skola om inställda turer.

6.4. Kompisåkning

Kompisåkning är när kompisar åker med skolskjutsberättigad elev hem och det ser ut på olika sätt beroende på form av skolskjuts.

Elever som åker skolskjuts med kollektivtrafik har färdbevis i form av skolkort att visa för chaufför. Om skolskjutsberättigad elevs kompis väljer att åka med skolskjutsberättigad elev hem med kollektivtrafikens buss eller tåg behöver kompisens betala för sin biljett.

Elever som åker skolskjuts med skolbuss och skoltaxi har inga färdbevis och transporten är stängd för andra resenärer. Kompisar får, i mån av plats, åka med skolskjutsberättigad kompis från skolan i skolbussen och skoltaxin. Då antalet elever i skolbussen och skoltaxin kan variera från dag till dag är det inte möjligt att få förhandsbesked om ledig plats. Oavsett om eleven som vill åka med en kompis hem är skolskjutsberättigad eller inte måste vårdnadshavare lämna in ett undertecknat intyg till chauffören.